

Mykinesgøta 1 - Postboks 1231
FO-110 Tórshavn - Færøerne
Tel. +298 350830 - Fax +298 350831

1. Identifikation af stoffet/materialet og af fremstiller, leverandør eller importør					
Identifikation af stoffet eller materialet:					PR-nr.: 1661581
SALPETERSYRE 30% w/w					
Anvendelse: Til teknisk brug.					
Identifikation af leverandør: Se ovenfor.					
Nødtelefon: +298 350 830					
2. Sammensætning/oplysning om indholdsstoffer					
% w/w	Stofnavn	CAS	EINECS/ELINCS	Stofklassificering	Note
30	Salpetersyre	7697-37-2	231-714-2	O;R8 C;R35	1
1) Stoffet er flygtigt. Ordlyd af R-sætning(er) - se punkt 16.					
3. Fareidentifikation					
Stærkt ætsende væske.					
4. Førstehjælpsforanstaltninger					
Indånding: Bring personen i frisk luft. Lette tilfælde: Holdes i ro under opsyn. Ved ubehag: Søg læge. Svære tilfælde: Bevidstløse lejres i aflåst sideleje med hovedet lavt og holdes varme. Er vejtrækningen stoppet, gives kunstigt åndedræt. Tilkald straks læge eller ambulance.					
Hud: Forurennet tøj fjernes straks. Skyl huden og vask grundigt med vand og sæbe. Skylning fortsættes indtil læge kan overtage behandlingen.					
Øjne: Skyl straks med vand eller fysiologisk saltvand i mindst 15 min. Evt. kontaktlinser fjernes, og øjet spiles godt op. Søg i alle tilfælde læge. Skylningen fortsættes under transport til læge/sygehus.					
Indtagelse: Skyl straks munden grundigt og drik rigelige mængder vand. Fremkald ikke opkastning. Indtræffer opkastning, holdes hovedet lavt, for at undgå maveindhold i lungerne. Tilkald straks ambulance.					
Information: Vis denne brugsanvisning til læge eller skadestue.					
5. Brandbekæmpelse					
Forholdsregler ved brand: Kan ikke brænde.					
Slukningsmidler: Ikke relevant.					
Særlige farer ved eksponering: Ikke relevant.					
Særlige personlige værnemidler: Ikke relevant.					
6. Forholdsregler over for udslip ved uheld					
Personlig beskyttelse: Brug personlige værnemidler - se punkt 8. Begræns spredning. Sørg for god udluftning.					
Miljøbeskyttelse: Undgå udledning til kloak. Se punkt 12. Informer de lokale miljømyndigheder ved udslip til omgivelserne.					
Metoder til oprydning: Opsuges med granulat eller lign. Opsamles i egnede beholdere. Efterskyl grundigt med vand. Videre håndtering af spild: se punkt 13.					

7. Håndtering og opbevaring**Opbevaring:**

I lufttæt beholder på et køligt, tørt og velventileret sted beskyttet mod lys. Adskilt fra brandbare og reducerende forbindelser samt baser (voldsom reaktion), metaller og mange organiske forbindelser (danner giftigt NO₂).

Adskilt fra oxiderende forbindelser (reagerer eksplosionsagtigt med f.eks. peroxider, nitrater og permanganater) og metaller (mange metaller opløses under dannelse af eksplosiv brint) samt alkoholer (varmeudvikling).

Forsvarligt, utilgængeligt for uvedkommende, adskilt fra levnedsmidler, foderstoffer o.l.

Særlige anvendelser:

Se anvendelse - punkt 1

8. Eksponeringskontrol/Personlige værnemidler**Forholdsregler ved brug:**

UNDGÅ AL KONTAKT! Sørg for effektiv ventilation. Kontaktlinser bør ikke bruges ved arbejdet. Efter brug afvask med rigelig vand og sæbe. Der skal være adgang til rigeligt vand og øjenskylleflaske.

Ved fortynding med vand hældes syren i vandet - aldrig omvendt!

Forurenet beklædning skal opbevares under vand indtil bortskaffelse eller rensning. MÅ IKKE TØRRE!

Ved en arbejdspladsvurdering skal det sikres, at ansatte ikke er udsat for påvirkninger, der kan indebære en risiko ved graviditet eller amning (jf. Arbejdsministeriets bek. om arbejdets udførelse).

Grænseværdi: 2 ppm = 5 mg/m³ (Salpetersyre)

Personlige værnemidler:**Indånding:**

Ved utilstrækkelig ventilation: anvend godkendt maske med kombinationsfilter klasse B/E (gråt/gult - mod uorganiske gasser/sure gasser). Partikelfilter P2 skal bruges som forfilter! Filtrene har begrænset brugstid (skal skiftes).

Læs fabrikantens anvisninger.

Hud:

Beskyttelseshandsker: f.eks. af butylgummi. Alternativt anvendes handsker af neopren eller polyethylen.

Gennembrudstid: ca. 3 timer (butylgummi) og 1½ time (neopren eller polyethylen). ALTox har reduceret

handskeguidens gennembrudstid med ca. en faktor 3, da standardtesten EN 374-3 er foretaget ved 23°C, mens

temperaturen i praksis i handsken er ca. 35°C. Desuden strækkes elastiske handsker ved brug, så handskektykkelsen og dermed gennembrudstiden reduceres.

Desuden anvendes ætsfast tøj og fodtøj.

Øjne:

Tætsluttende beskyttelsesbriller.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet:

-

9. Fysisk-kemiske egenskaber**Udseende:**

Farveløs klar væske

Lugt:

Karakteristisk, stikkende lugt

pH:

-0,8

Kogepunkt/kogepunktsinterval (°C):

-

Smeltepunkt/smeltepunktsinterval (°C):

-

Selvantændelsestemperatur (°C):

-

Ekspløsiionsgrænser (%-%):

4-17

Damptryk (mbar) v/20°C:

-

Relativ vægtfylde (g/cm³) v/20°C:

1,18

Vandopløselighed (g/l) v/25°C:

Blandbar med vand i alle forhold

10. Stabilitet og reaktivitet**Stabilitet:**

Almindeligvis stabilt. Ikke brandbart i sig selv, men vedligeholder en brand på samme måde som oxygen (ilt).

Forhold, der skal undgås:

Undgå dannelse af gnister og gløder samt opvarmning.

Materialer, der skal undgås:

Reagerer farligt med alkoholer og mange metaller, særligt ved høj temperatur, under udvikling af brint, som danner eksplosive blandinger med luft.

Farlige nedbrydningsprodukter:

Ved ophedning til meget høje temperaturer (spaltning) afgives meget giftige gasser: nitrogenoxider.

11. Toksikologiske oplysninger (sundhedsfarlige egenskaber)**Optagelsesvej:**

Hud, lunger og mavetarmkanal.

Korttidsvirkninger:**Indånding:**

Salpetersyre virker ætsende på luftvejenes slimhinder og tænderne. Afgivne nitrøse gasser er meget giftige, og fremkalder hoste, slimhindeirritation med svie og kradsen i næse, svælg og luftveje, trykken for brystet, hovedpine og svimmelhed. Disse symptomer kan helt udeblive eller forsvinde hurtigt igen, men efter 4-20 timer kan der komme væskeudsvivning i lungerne (lungeødem). Vær opmærksom på at symptomerne (åndenød) kan opstå flere timer efter påvirkningen. Alvorlige tilfælde kan få et fatalt forløb.

Hud:

Virker stærkt ætsende med rødme, smerter og sår, der heles vanskeligt. Huden kan farves gul.

Øjne:

Virker stærkt ætsende med smerter, rødme og tågesyn. Risiko for tab af synet. Stænk kan give alvorlige skader.

Indtagelse:

Alvorlig ætsning af slimhinden i mund, svælg, spiserør og mavetarmkanal med brændende smerter i mund, hals og mave. Der opstår kraftig opkastning (evt. blodig) ofte straks efter indtagelse, evt. kraftigt blodtryksfald, dannelse af hvide pletter og sår på mundslimhinden med senere farveskift til gult eller brunt. Der kan opstå chok og evt. død.

Langtidsvirkninger:

Efter længere tids indånding af dampe er der risiko for kronisk luftrørskatar (betændelse i luftrøret). Indånding af nitrøse gasser medfører risiko for uhelbredelige skader i lungerne (emfysem).

Salpetersyre har givet fosterskader hos rotter i drægtighedsperioden efter indtagelse gennem munden.

12. Miljøoplysninger**Økotoksicitet:**

Salpetersyre er kun svagt giftigt overfor vandlevende organismer. Effektværdier: (EC₅₀ > 100 mg/l)

Mobilitet:

Salpetersyre spredes hurtigt i vandmiljøet.

Persistens og nedbrydelighed:

Salpetersyre er let nedbrydeligt.

Bioakkumuleringspotentiale:

Log K_{ow} < 1 - Ingen signifikant bioakkumulering.

Andre negative virkninger:

Væsken er stærkt sur og kan forrykke økosystemernes pH-balance.

13. Bortskaffelse**Affald:**

Kemikaliet skal betragtes som farligt affald. Benyt den kommunale indsamlings- og afhentningsordning.

Kemikalieaffaldsgruppe:**Affaldsfraktion:****EAK-kode:**

X/Z

04.16/05.14

06 01 05

Z

05.14/05.99

15 02 02 (absorptionsmidler forurennet med produktet)

14. Transportoplysninger**UN-nr****Officiel godsbetegnelse****Klasse****Emballagegruppe**

2031

Salpetersyre

8

II

(ADR/RID)

Småkolliregel, begrænset mængde, hvor det er tilstrækkeligt på hvert kolli at anføre: "UN 2031".

Småkolli: Højest 1 l pr. indvendig emballage og højest 4 l pr. kolli.

15. Oplysninger om regulering

Indeholder: Salpetersyre 30%

EF-nr.: -

PR-nr.: 1661581

R og S-sætninger

R 35: Alvorlig ætsningsfare.

S 23: Undgå indånding af dampe.

S 26: Kommer stoffet i øjnene, skylles straks grundigt med vand og læge kontaktes.

S 36: Brug særligt arbejdstøj.

S 45: Ved ulykkestilfælde eller ved ildebefindende er omgående lægebehandling nødvendig; vis etiketten, hvis det er muligt.

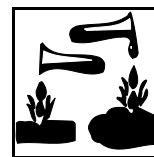
Anvendelsesbegrænsning:

Må ikke bruges af unge under 18 år (jf. dog Arbejdsministeriets bek. om unges farlige arbejde).

Krav om særlig uddannelse:

Materialet må kun anvendes af personer, som nøje er instrueret i arbejdets udførelse og som har kendskab til indholdet i denne brugsanvisning.

Faresymbol:

Ætsende

16. Andre oplysninger**R-sætninger angivet under punkt 2:**

R 8: Brandfarlig ved kontakt med brandbare stoffer.

R 35: Alvorlig ætsningsfare.

Udgave:

4

(Revisions)dato:

26. maj 2004

Ændring i punkt:

PR-nummer

Udarbejdet af : ALTox a/s - Godthåbsvej 177 - 2720 Vanløse - Tlf. 38 34 77 98 - Fax 38 34 77 99 / PW - Kvalitetskontrol: LK